

NORD-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

Saksbehandler: Kirsten Haugum
Saksnr.: 06/03797-8
Arkiv: 000

Dato: 16.10.2006

Ugradert

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

KRD - NOU 2007:7 Det lokale folkestyret i endring. Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken - Lokaldemokratikommisjonen si andre utgreiing. Høringsuttalelse.

Fylkestinget i Nord-Trøndelag har behandlet utredningen i fylkestingets møte den 12. oktober.

Vedlagt oversendes protokoll fra fylkestingets behandling.

Med hilsen

Kirsten Haugum
Plan og miljøsjef

Vedlegg:
Protokoll fra fylkestingets behandling i sak 06/56.

Postadr: Fylkets Hus, 7735 Steinkjer
Besøksadr: Seilmakergt. 2., Steinkjer
Org.nr. 938 967 091

Telefon: 74 11 10 00
Telefax: 74 11 10 51
E-post: postmottak@ntfk.no
Hjemmeside: www.ntfk.no

Fylkestinget

Nord-Trøndelag fylkeskommune

SAKSPROTOKOLL

Sak nr. 06/58

Kommunal og regionaldepartementet. Høring - Lokaldemokratikommisjonen sin andre utredning NOU 2006:7. Det lokale folkestyret i endring. Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken.

Behandlet/behandles av	Møtedato	Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	19. september 2006	06/150
Komite for samferdsel, næring og miljø	10. oktober 2006	06/58
Fylkestinget	12. oktober 2006	06/58

Saksbehandler: Kirsten Haugum

Arkivsak: 06/03797

Arkivkode: 000

Fylkestingets vedtak, fattet i plenum 12. oktober 2006

Fylkestinget er enig i hovedtrekkene i kommisjonens forslag, men har følgende merknader og innvendinger:

1. De politiske partiene representerer bærebjelkene i demokratiet. Det representative demokratiet må danne fundamentet i det lokale folkestyret.
2. Det representative demokratiet er ikke lenger bare et rent vedtaksdemokrati, der de folkevalgte fatter vedtak basert på alternative utredninger. Etter hvert har prosesser i samhandling med andre aktører fått en større plass, og er blitt en viktigere arbeidsmåte. Partnerskapstenkning er sentralt for fylkestinget. Gjennom en god samhandling er det utviklet en god arbeidsmodell i Nord-Trøndelag, slik det er gjort gjennom arbeidet med regionalt utviklingsprogram. Slike prosesser har en verdi ved at det involverer flere i en prosess fram mot beslutning.
3. Involvering av ungdom gjennom arbeidet med visjonen for Nord-Trøndelag har ført til en optimisme i ungdomsgruppene i fylket. Fylkeskommunen har gjennom bruk av barne- og ungdomsråd fått en vellykket profil på mye av sitt politiske arbeid. Dette skyldes i stor grad at ungdommen er gitt ansvar og at ungdommen har fått styre en rekke prosesser og gjennom dette er tatt på alvor.
4. Supplerende deltakelsesformer kan ofte bidra til å engasjere større grupper av befolkningen. Aksjonsdemokrati er en av disse, og det kan ofte innebære en utfordring med hensyn til å kanalisere slike engasjement inn i de formelle vedtaksprosessene.
5. Det er viktig at kommunene/fylkeskommunene selv får velge sin egen organiseringsmåte. Eldrerådet og rådet for funksjonshemmede har en spesiell funksjon og bør derfor fortsatt være lovfestet.
6. Det er viktig å få på plass en riktig ansvarsfordeling mellom staten og lokaldemokratiet. Regjeringens satsing på en forvaltningsreform vil bidra til å øke muligheten for en styrking av lokaldemokratiet. I denne satsingen må det legges til grunn en styrking av lokaldemokratiet med fokus på folkevalgt styring i kommunene og direkte valgt regionalt nivå.

7. Partistøtteordningene må gjennomgås slik at ordningene muliggjør politisk deltakelse på tvers av reiseavstander og tidsforbruk og behov for å ta fri fra jobb for å rekke møter og samlinger i tide.
8. Lokalpolitikernes ombudsrolle må styrkes gjennom en sterk vektlegging av dialog med innbyggerne. En styrking av ombudsrollen styrker de folkevalgte organ sin legitimitet og sikrer samtidig at vedtak er i samsvar med innbyggernes forventninger.
9. Fylkestinget mener nedgangen i valgdeltakelse og den fallende oppslutningen om lokaldemokratiet er bekymringsfull. Samtidig vil fylkestinget peke på at det viktigste tiltaket for å styrke lokaldemokratiet, er å styrke og synliggjøre lokaldemokratiets funksjon. Det er politikken selv, og ikke rammene rundt, som har mest å si for engasjementet. Derfor er det nødvendig med utstrakt desentralisering av makt og ansvar, og en tydelig ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåene.
10. Fylkestinget mener det er problematisk at mange samfunnsgrupper er svakt representert i lokale folkevalgte organer. Det må i større grad legges til rette, praktisk og økonomisk, for at alle kan delta. Ordninger skal ikke ekskludere trygdemottakere, funksjonshemmede, studenter og pensjonister. Samtidig støtter fylkestinget kommisjonens mindretalls bekymring for at også selvstendig næringsdrivende ofte kommer dårlig ut med hensyn til tapt arbeidsfortjeneste.
11. Fylkestinget er skeptisk til utviklinga mot stadig færre offentlige verv, og vil advare mot at økonomi brukes som argument for å redusere lokaldemokratiet. Dette har ikke minst uheldig fordi representativiteten blir svak.
12. Fylkestinget støtter ikke flertallet i kommisjonens positive syn på direktevalg av ordfører. Ordningen med direktevalg av ordfører gir mer utydelige ansvarsforhold i lokalpolitikken, og svekker det representative demokratiet. Ordningen står i motsetning til at de politiske partiene og det representative demokratiet må danne fundamentet i det lokale folkestyret. Dersom ei ordning med direktevalg av ordfører skal fungere, må ansvarsfordelinga i lokalpolitikken endres betraktelig.
13. Fylkestinget gir ikke uforbeholden støtte til flertallet i kommisjonen sitt syn på kommunal organisering og kommunale selskapsformer. Omfattende bruk av kommunale selskaper kan svekke den politiske styringa og kontrollen, samt føre til økt fragmentering. Det er også verdt å peke på den skjeve representasjonen som slike selskapsformer ofte fører med seg. Fylkestinget ønsker en evaluering av konsekvenser av økt bruk av kommunale og interkommunale selskap.
14. Fylkestinget mener at lokalvalg fortsatt må holdes atskilt fra stortingsvalg.
15. Fylkestinget mener det trengs mer kunnskap om betydningen av henholdsvis parlamentarisme og formannskapsmodell som styringsform. Fylkestinget ønsker en bredere dokumentasjon av styringsformens betydning og konsekvenser for innbyggernes og politikernes deltakelse og engasjement.
16. Fylkestinget vil påpeke at det er viktig å verne om retten til ytringsfrihet for de ansatte i kommunene/fylkeskommunene. Ytringsfriheten er en helt avgjørende del av demokratiet.

Saksbehandling/Saksgang

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkestinget er enig i hovedtrekkene i kommisjonens forslag, og har følgende kommentarer til utredningen:

- De politiske partiene representerer bærebjelkene i demokratiet. Det representative demokratiet må danne fundamentet i det lokale folkestyret.
- Det representative demokratiet er ikke lenger bare et rent vedtaksdemokrati, der de folkevalgte fatter vedtak basert på alternative utredninger. Etter hvert har prosesser i samhandling med andre aktører fått en større plass, og er blitt en viktigere arbeidsmåte. Partnerskapstenkning er sentralt for fylketinget. Gjennom en god samhandling er det utviklet en god arbeidsmodell i Nord-Trøndelag, slik det er gjort gjennom arbeidet med regionalt utviklingsprogram. Slike prosesser har en verdi ved at det involverer flere i en prosess fram mot beslutning.
- Involvering av ungdom gjennom arbeidet med visjonen for Nord-Trøndelag har ført til en optimisme i ungdomsgruppene i fylket. Fylkeskommunen har gjennom bruk av barne- og ungdomsråd fått en vellykket profil på mye av sitt politiske arbeid. Dette skyldes i stor grad at ungdommen er gitt ansvar og at ungdommen har fått styre en rekke prosesser og gjennom dette er tatt på alvor.
- Supplerende deltakelsesformer kan ofte bidra til å engasjere større grupper av befolkningen. Aksjonsdemokrati er en av disse, og det kan ofte innebære en utfordring med hensyn til å kanalisere slike engasjement inn i de formelle vedtaksprosessene.
- Det er viktig at kommunene/fylkeskommunene selv får velge sin egen organiseringsmåte. Eldrerådet og rådet for funksjonshemmede har en spesiell funksjon og bør derfor fortsatt være lovfestet.
- Det er viktig å få på plass en riktig ansvarsfordeling mellom staten og lokaldemokratiet. Regjeringens satsing på en forvaltningsreform vil bidra til å øke muligheten for en styrking av lokaldemokratiet. I denne satsingen må det legges til grunn en styrking av lokaldemokratiet med fokus på folkevalgt styring i kommunene og direkte valgt regionalt nivå.
- Partistøtteordningene må gjennomgås slik at ordningene muliggjør politisk deltakelse på tvers av reiseavstander og tidsforbruk og behov for å ta fri fra jobb for å rekke møter og samlinger i tide.

Protokoll fra fylkestingets behandling i samling 10. - 12. oktober 2006

Saka ble behandlet i Komite for samferdsel, næring og miljø.

Behandling i Komité for samferdsel, næring og miljø 10. oktober 2006

Saksordfører Ragnhild Sivertsen redegjorde for saken.

FORSLAG

Birger Meinhardt, på vegne av Fremskrittspartiet:

Alternativt forslag:

Fylkestinget tar Lokaldemokratikommisjonens forslag til orientering, og har følgende kommentarer til utredningen:

- Fylkestinget i Nord-Trøndelag understreker at det viktigste grepet for å sikre deltakelse og engasjement i lokaldemokratiet vil være en omfattende delegering av myndighet og oppgaver til kommunenivået, for å sikre et reelt lokalt selvstyre. Dette innebærer at dagens mellomnivå i forvaltningen (fylkeskommunen) avvikles. Dette nivået har den laveste oppslutning blant innbyggerne, målt i valgdeltakelse, og oppfattes av mange som fjernt. Planene om omfattende fylkessammenslåinger til såkalte regioner vil ytterligere forsterke dette.
- Fylkestinget mener at felles valgdag for stortings- og kommunevalg vil være et viktig tiltak for å øke den politiske interessen og for å sikre et helhetsperspektiv på politikken. Kommunene utfører i stor grad oppgaver innenfor rammer satt av staten. Det er derfor avgjørende for lokalpolitikken hvordan den nasjonale politikken blir utformet. Det er også rikspolitikkerne som i stor grad dominerer valgkampen både ved lokalvalg og stortingsvalg. Felles valg vil øke tilliten mellom stat og kommuner og tilliten til de folkevalgte og de politiske partiene. I dag kan man få regjeringsskifte og fullstendig endring av politikk overfor kommunene midt i en kommunestyreperiode.
- Fylkestinget mener at kommuner som ønsker det skal gis anledning til å gjennomføre bindende folkeavstemninger. Det kan være saker der motsetningene går på tvers av partipolitiske skillelinjer, eller saker som kommer på dagsorden uten å ha vært tema i en valgkamp. I slike saker er det rimelig at politikerne kan overlate vedtaksansvaret til velgerne.
- Fylkestinget mener det er viktig at kommunene selv får velge sin egen organiseringsmåte. Eldrerådet og rådet for funksjonshemmede har en spesiell funksjon og bør derfor fortsatt være lovfestet.

Lise Andersen, på vegne av Høyre:

Endring av innstillingens kulepunkt nr.6 til:

- Det er viktig å få på plass en riktig ansvarsfordeling mellom staten og lokaldemokratiet. I forbindelse med forvaltningsreformen må det legges til grunn en styrking av lokaldemokratiet med fokus på folkevalgt styring i kommunene.

I tillegg til innstilling:

- Lokalpolitikernes ombudsrolle må styrkes gjennom en sterk vektlegging av dialog med innbyggerne. En styrking av ombudsrollen styrker de folkevalgte organ sin legitimitet og sikrer samtidig at vedtak er i samsvar med innbyggernes forventninger.
- Økt brukerpåvirkning bør brukes for å trekke brukerne med i utformingen av tjenestetilbudet. Fritt brukervalg er et godt virkemiddel til å oppnå dette. Det er en form for styring der brukerne av de offentlige tjenester har et sterkt virkemiddel for å gi uttrykk for tilfredshet med tjenestene.

Tone Sofie Aglen, på vegne av Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Ny setning: (1 setning, første avsnitt):

Fylkestinget er enig i hovedtrekkene i kommisjonens forslag, men har følgende merknader og innvendinger:

Tilleggsforslag:

- Fylkestinget mener nedgangen i valgdeltakelse og den fallende oppslutningen om lokaldemokratiet er bekymringsfull. Samtidig vil fylkestinget peke på at det viktigste tiltaket for å styrke lokaldemokratiet, er å styrke og synliggjøre lokaldemokratiets funksjon. Det er politikken selv, og ikke rammene rundt, som har mest å si for engasjementet. Derfor er det nødvendig med utstrakt desentralisering av makt og ansvar, og en tydelig ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåene.
- Fylkestinget mener det er problematisk at mange samfunnsgrupper er svakt representert i lokale folkevalgte organer. Det må i større grad legges til rette, praktisk og økonomisk, for at alle kan delta. Ordninger skal ikke ekskludere trygdemottakere, funksjonshemmede, studenter og pensjonister. Samtidig støtter fylkestinget kommisjonens mindretalls bekymring for at også selvstendig næringsdrivende ofte kommer dårlig ut med hensyn til tapt arbeidsfortjeneste.
- Fylkestinget er skeptisk til utviklinga mot stadig færre offentlige verv, og vil advare mot at økonomi brukes som argument for å redusere lokaldemokratiet. Dette har ikke minst uheldig fordi representativiteten blir svak.
- Fylkestinget støtter ikke flertallet i kommisjonens positive syn på direktevalg av ordfører. Ordningen med direktevalg av ordfører gir mer utydelige ansvarsforhold i lokalpolitikken, og svekker det representative demokratiet. Ordningen står i motsetning til at de politiske partiene og det representative demokratiet må danne fundamentet i det lokale folkestyret. Dersom ei ordning med direktevalg av ordfører skal fungere, må ansvarsfordelinga i lokalpolitikken endres betraktelig.
- Fylkestinget gir ikke uforbeholden støtte til flertallet i kommisjonen sitt syn på kommunal organisering og kommunale selskapsformer. Omfattende bruk av kommunale selskaper kan svekke den politiske styringa og kontrollen, samt føre til økt fragmentering. Det er også verdt å peke på den skjeve representasjonen som slike selskapsformer ofte fører med seg. Fylkestinget ønsker en evaluering av konsekvenser av økt bruk av kommunale og interkommunale selskap.
- Fylkestinget støtter i utgangspunktet ikke en reduksjon av stemmerettsalderen til 16 år. Fylkestinget mener likevel at ordningen bør prøves ut og evalueres i enkelte kommuner. Fylkestinget støtter kommisjonens tanker om at skolen må få et større ansvar for demokratiopplæring av de unge. Fylkestinget vil også ha et klarere fokus på at ungdom under 18 år kan velges som medlemmer av kommunale nemnder og utvalg.
- Fylkestinget mener at lokalvalg fortsatt må holdes atskilt fra stortingsvalg.
- Fylkestinget mener det trengs mer kunnskap om betydningen av henholdsvis parlamentarisme og formannsskapsmodell som styringsform. Fylkestinget ønsker en bredere dokumentasjon av styringsformens betydning og konsekvenser for innbyggernes og politikernes deltakelse og engasjement.

8 komiteedlemmer var til stede under voteringa.

VOTERING:

Ved votering over Fremskrittspartiets alternative forslag, fikk forslaget 1 stemme.

Ved alternativ votering mellom 1. setning i fellesforslaget fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti og innstillingens 1. setning, ble fellesforslaget vedtatt med 4 stemmer, mot 4 stemmer for innstillingen, idet lederen brukte sin dobbeltstemme

Ved alternativ votering mellom Høyres endringsforslag og innstillingens pkt 6, ble innstillingens pkt 6 vedtatt med 7 stemmer, mot 1 stemme for Høyres forslag.

Høyres tilleggsforslag, 1. kulepunkt, ble enstemmig vedtatt.

Høyres tilleggsforslag, 2. kulepunkt, falt idet 2 stemte for og 6 stemte imot.

Fellesforslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, punktvis:

1. kulepunkt: Vedtatt med 5 mot 3 stemmer.
2. kulepunkt: Vedtatt med 6 mot 2 stemmer.
3. kulepunkt: Vedtatt med 7 mot 1 stemme.
4. kulepunkt: Vedtatt med 6 mot 2 stemmer
5. kulepunkt: Vedtatt med 4 mot 4 stemmer, idet lederen brukte sin dobbeltstemme.
6. kulepunkt: Vedtatt med 5 mot 3 stemmer.
7. kulepunkt: Vedtatt med 5 mot 3 stemmer.
8. kulepunkt: Vedtatt med 5 mot 3 stemmer.

Fylkesrådets innstilling ble vedtatt mot 1 stemme.

KOMITEINNSTILLING

Fylkestinget er enig i hovedtrekkene i kommisjonens forslag, men har følgende merknader og innvendinger:

1. De politiske partiene representerer bærebjelkene i demokratiet. Det representative demokratiet må danne fundamentet i det lokale folkestyret.
2. Det representative demokratiet er ikke lenger bare et rent vedtaksdemokrati, der de folkevalgte fatter vedtak basert på alternative utredninger. Etter hvert har prosesser i samhandling med andre aktører fått en større plass, og er blitt en viktigere arbeidsmåte. Partnerskapstenkning er sentralt for fylketinget. Gjennom en god samhandling er det utviklet en god arbeidsmodell i Nord-Trøndelag, slik det er gjort gjennom arbeidet med regionalt utviklingsprogram. Slike prosesser har en verdi ved at det involverer flere i en prosess fram mot beslutning.
3. Involvering av ungdom gjennom arbeidet med visjonen for Nord-Trøndelag har ført til en optimisme i ungdomsgruppene i fylket. Fylkeskommunen har gjennom bruk av barne- og ungdomsråd fått en vellykket profil på mye av sitt politiske arbeid. Dette skyldes i stor grad at ungdommen er gitt ansvar og at ungdommen har fått styre en rekke prosesser og gjennom dette er tatt på alvor.

4. Supplerende deltakelsesformer kan ofte bidra til å engasjere større grupper av befolkningen. Aksjonsdemokrati er en av disse, og det kan ofte innebære en utfordring med hensyn til å kanalisere slike engasjement inn i de formelle vedtaksprosessene.
5. Det er viktig at kommunene/fylkeskommunene selv får velge sin egen organiseringsmåte. Eldrerådet og rådet for funksjonshemmede har en spesiell funksjon og bør derfor fortsatt være lovfestet.
6. Det er viktig å få på plass en riktig ansvarsfordeling mellom staten og lokaldemokratiet. Regjeringens satsing på en forvaltningsreform vil bidra til å øke muligheten for en styrking av lokaldemokratiet. I denne satsingen må det legges til grunn en styrking av lokaldemokratiet med fokus på folkevalgt styring i kommunene og direkte valgt regionalt nivå.
7. Partistøtteordningene må gjennomgå slik at ordningene muliggjør politisk deltakelse på tvers av reiseavstander og tidsforbruk og behov for å ta fri fra jobb for å rekke møter og samlinger i tide.
8. Lokalpolitikernes ombudsrolle må styrkes gjennom en sterk vektlegging av dialog med innbyggerne. En styrking av ombudsrollen styrker de folkevalgte organ sin legitimitet og sikrer samtidig at vedtak er i samsvar med innbyggernes forventninger.
9. Fylkestinget mener nedgangen i valgdeltakelse og den fallende oppslutningen om lokaldemokratiet er bekymringsfull. Samtidig vil fylkestinget peke på at det viktigste tiltaket for å styrke lokaldemokratiet, er å styrke og synliggjøre lokaldemokratiets funksjon. Det er politikken selv, og ikke rammene rundt, som har mest å si for engasjementet. Derfor er det nødvendig med utstrakt desentralisering av makt og ansvar, og en tydelig ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåene.
10. Fylkestinget mener det er problematisk at mange samfunnsgrupper er svakt representert i lokale folkevalgte organer. Det må i større grad legges til rette, praktisk og økonomisk, for at alle kan delta. Ordninger skal ikke ekskludere trygdemottakere, funksjonshemmede, studenter og pensjonister. Samtidig støtter fylkestinget kommisjonens mindretalls bekymring for at også selvstendig næringsdrivende ofte kommer dårlig ut med hensyn til tapt arbeidsfortjeneste.
11. Fylkestinget er skeptisk til utviklinga mot stadig færre offentlige verv, og vil advare mot at økonomi brukes som argument for å redusere lokaldemokratiet. Dette har ikke minst uheldig fordi representativiteten blir svak.
12. Fylkestinget støtter ikke flertallet i kommisjonens positive syn på direktevalg av ordfører. Ordningen med direktevalg av ordfører gir mer utydelige ansvarsforhold i lokalpolitikken, og svekker det representative demokratiet. Ordningen står i motsetning til at de politiske partiene og det representative demokratiet må danne fundamentet i det lokale folkestyret. Dersom ei ordning med direktevalg av ordfører skal fungere, må ansvarsfordelinga i lokalpolitikken endres betraktelig.
13. Fylkestinget gir ikke uforbeholden støtte til flertallet i kommisjonen sitt syn på kommunal organisering og kommunale selskapsformer. Omfattende bruk av kommunale selskaper kan svekke den politiske styringa og kontrollen, samt føre til økt fragmentering. Det er også verdt å peke på den skjeve representasjonen som slike selskapsformer ofte fører med seg. Fylkestinget ønsker en evaluering av konsekvenser av økt bruk av kommunale og interkommunale selskap.
14. Fylkestinget støtter i utgangspunktet ikke en reduksjon av stemmerettsalderen til 16 år. Fylkestinget mener likevel at ordningen bør prøves ut og evalueres i enkelte kommuner. Fylkestinget støtter kommisjonens tanker om at skolen må få et større ansvar for demokratiopplæring av de unge. Fylkestinget vil også ha et klarere fokus på at ungdom under 18 år kan velges som medlemmer av kommunale nemnder og utvalg.
15. Fylkestinget mener at lokalvalg fortsatt må holdes atskilt fra stortingsvalg.

16. Fylkestinget mener det trengs mer kunnskap om betydningen av henholdsvis parlamentarisme og formannsskapsmodell som styringsform. Fylkestinget ønsker en bredere dokumentasjon av styringsformens betydning og konsekvenser for innbyggernes og politikernes deltakelse og engasjement.

Fylkestingets behandling i plenum 12. oktober 2006

Saksordføreren, Ragnhild Sivertsen, la fram komiteinnstillinga.

Følgende hadde innlegg:

Ragnhild Sivertsen (Ap), Tone Sofie Aglen (Sp), Olav Gilsåmo (SV), Birger Meinhardt (Frp), Lise Andersen (H), Annikken Kjær Haraldsen (V), Helena Hovstein Kruken (KrF), Endre Skjervø (Frp).

FORSLAG:

Birger Meinhardt på vegne av Fremskrittspartiet:

Fylkestinget tar Lokaldemokratikommisjonens forslag til orientering, og har følgende kommentarer til utredningen:

- Fylkestinget i Nord-Trøndelag understreker at det viktigste grepet for å sikre deltakelse og engasjement i lokaldemokratiet vil være en omfattende delegering av myndighet og oppgaver til kommunenivået, for å sikre et reelt lokalt selvstyre. Dette innebærer at dagens mellomnivå i forvaltningen (fylkeskommunen) avvikles. Dette innebærer at dagens mellomnivå i forvaltningen (fylkeskommunen) avvikles. Dette nivået har den laveste oppslutningen blant innbyggerne, målt i valgdeltakelse, og oppfattes av mange som fjernt. Planene om omfattende fylkessammenslåinger til såkalte regioner vil ytterligere forsterke dette.*
- Fylkestinget mener at felles valgdag for stortings- og kommunevalg vil være et viktig tiltak for å øke den politiske interessen og for å sikre et helhetsperspektiv på politikken. Kommunene utfører i stor grad oppgaver innenfor rammer satt av staten. Det er derfor avgjørende for lokalpolitikken hvordan den nasjonale politikken blir utformet. Det er også rikspolitikkerne som i stor grad dominerer valgkampen både ved lokalvalg og stortingsvalg. Felles valg vil øke tilliten mellom stat og kommuner og tilliten til de folkevalgte og de politiske partiene. I dag kan man få regjeringsskifte og fullstendig endring av politikk overfor kommunene midt i en kommunestyreperiode.*
- Fylkestinget mener at kommuner som ønsker det skal gis anledning til å gjennomføre bindende folkeavstemninger. Det kan være saker der motsetningene går på tvers av partipolitiske skillelinjer, eller saker som kommer på dagsorden uten å ha vært tema i en valgkamp. I slike saker er det rimelig at politikerne kan overlate vedtaksansvaret til velgerne.*
- Fylkestinget mener det er viktig at kommunene selv får velge sin egen organiseringsmåte. Eldrerådet og rådet for funksjonshemmede har en spesiell funksjon og bør derfor fortsatt være lovfestet.*
- Lokalpolitikernes ombudsrolle må styrkes gjennom en sterk vektlegging av dialog med innbyggerne. En styrking av ombudsrollen styrker de folkevalgte organ sin legitimitet og sikrer samtidig at vedtak er i samsvar med innbyggerne forventninger.*

Lise Andersen på vegne av Høyre:

Endring av innstillingens punkt 6 til:

- *Det er viktig å få på plass en riktig ansvarsfordeling mellom staten og lokaldemokratiet. I forbindelse med forvaltningsreformen må det legges til grunn en styrking av lokaldemokratiet med fokus på folkevalgt styring i kommunene.*

I tillegg til innstilling:

- *Økt brukerpåvirkning bør brukes for å trekke brukerne med i utformingen av tjenestetilbudet. Fritt brukervalg er et godt virkemiddel til å oppnå dette. Det er en form for styring der brukerne av de offentlige tjenester har et sterkt virkemiddel for å gi uttrykk for tilfredshet med tjenestene.*

Annikken Kjær Haraldsen på vegne av Venstre:

Tilleggsforslag:

- *Fylkestinget ønsker å gi 16-åringer stemmerett ved lokalvalg. Stemmeretten er en demokratisk rett og stemmerett for 16-åringer kan medvirke til større politisk engasjement blant ungdom.*
- *Fylkestinget vil påpeke at det er viktig å verne om retten til ytringsfrihet for de ansatte i kommunene/fylkeskommunene. Ytringsfriheten er en helt avgjørende del av demokratiet.*
- *Fylkestinget vil gi kommunene myndighet til å bestemme valgordning for ordførervalg. Direkte valg av ordfører kan med fordel kombineres med en "borgermesterfunksjon" der innstillingsretten flyttes fra administrasjonen til folkevalgt nivå.*

Helena Hovstein Kruken på vegne av Kristelig Folkeparti:

Tilleggsforslag:

- *Lokalpolitikere og -partier går til valg på egne program. De må selv få avgjøre i hvilken grad de før valgene gjør klart hvem de vil samarbeid med etter valgene.*
- *Det bør vurderes om støtte til lokale folkevalgte organer bør være øremerket. Dette vil synliggjøre hvor viktig staten mener disse oppgavene er, og de som blir innvalgt til slike organer er sikret arbeidsvilkår og godtgjørelse.*

VOTERING:

Forslag fra Frp:

Forslag fra H - endring pkt. 6:

Forslag fra H - tilleggspunkt:

Forslag fra KrF - tilleggspunkt 1:

Forslag fra KrF - tilleggspunkt 2:

Forslag fra V - tilleggspunkt 1:

Forslag fra V - tilleggspunkt 2:

Forslag fra V - tilleggspunkt 3:

Innstillinga: Pkt. 1, 2, 3, 4 og 5:

" Pkt. 6:

" Pkt. 7:

" Pkt. 8:

" Pkt. 9:

" Pkt. 10:

" Pkt. 11:

" Pkt. 12:

" Pkt. 13:

" Pkt. 14:

" Pkt. 15:

" Pkt. 16:

Falt idet 8 stemmer ble avgitt for og 27 imot.

Falt idet 10 stemmer ble avgitt for og 25 imot.

Falt idet 8 stemmer ble avgitt for og 27 imot.

Falt idet 8 stemmer ble avgitt for og 27 imot.

Falt idet 4 stemmer ble avgitt for og 31 imot.

Falt idet 2 stemmer ble avgitt for og 33 imot.

Vedtatt med 23 mot 12 stemmer.

Falt idet 4 stemmer ble avgitt for og 31 imot.

Vedtatt med 32 mot 3 stemmer.

Vedtatt med 29 mot 6 stemmer.

Vedtatt med 32 mot 3 stemmer.

Enstemmig vedtatt.

Vedtatt med 21 mot 14 stemmer.

Vedtatt med 23 mot 12 stemmer.

Vedtatt med 32 mot 3 stemmer.

Vedtatt med 27 mot 8 stemmer.

Vedtatt med 19 mot 16 stemmer.

Falt idet 17 stemmer ble avgitt for og 18 imot.

Vedtatt med 20 mot 15 stemmer.

Vedtatt med 20 mot 15 stemmer.

Endelig vedtak er gjengitt fremst i saka.